

finish

**Woda -
bez niej nie ma nic !**

LEKCJA NR 1

TEMAT: WODA – BEZ NIEJ NIE MA NIC!

Czas: ok. 30 min

Cel główny:

Zrozumienie konieczności i sposobów oszczędzania wody

Cele pośrednie:

- poznanie trzech stanów skupienia wody
- poznanie i zrozumienie zasad obiegu wody w przyrodzie

Metody: oglądowa, pogadanka

Pomoce dydaktyczne: nagrania różnych odgłosów wydawanych przez wodę, ilustracje, globus lub mapa fizyczna świata

Przebieg lekcji

1. Przedstawienie dzieciom zagadki słuchowej

nagranie różnych odgłosów wydawanych przez wodę (szum fal morskich, padający deszcz, kapanie wody z kranu, gwizdek na czajniku z gotującą się wodą, dźwięk wydawany podczas dmuchania przez słomkę do szklanki z wodą itp.).

Dzieci zgadują, co to za dźwięki.

Zapowiedź tematu lekcji: **WODA – BEZ NIEJ NIE MA NIC!**

Zagadka słuchowa

2. Co to jest woda? Dzieci próbują odpowiedzieć.

Pokazanie różnych ilustracji: morze, rzeka, jezioro, prysznic, lodowisko, bałwan, deszcz, padający śnieg, czajnik z gotującą się wodą, pustynia, oaza na pustyni, góry lodowe, mgła. Prośba, by dzieci wskazały, które ilustracje nie pasują do tematu lekcji (nie przedstawiają wody), i uzasadniły swój wybór.

Pustynia – bo nie ma tam wody (wybór oczywisty).

Wyłumaczenie, że na pozostałych ilustracjach jest woda, bo woda to nie tylko ciecz, ale też gaz (para wodna, niewidoczna, ale stale obecna w powietrzu) i ciało stałe (lód).

morze

lodowisko

czajnik

rzeka

bałwan

oaza

jezioro

deszcz

góry lodowe

prysznic

śnieg

mgła

Co to jest woda

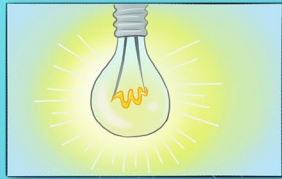
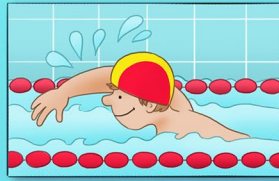
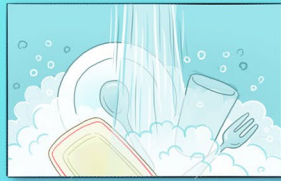

do czego używamy wody ?

3. Do czego używamy wody?

Dzieci mają pokazać według własnych pomysłów, do czego służy woda ([zabawa ruchowa](#)). Ilustracje: mycie, picie, zmywanie, gotowanie, sprzątanie, podlewanie roślin, zabawa ([np. pływanie](#)), świecąca żarówka ([prąd z elektrowni wodnej](#)).

Wniosek: woda jest niezbędna do życia ludzi, zwierząt i roślin.

Skąd się bierze woda ?

4. Skąd się bierze woda w kranie?

Pokazanie dzieciom globusa lub mapy: kolor niebieski to woda, biały – tereny pokryte lodem, kolory zielone, żółte, brązowe to lądy. **Którego koloru jest najwięcej?**

Wyjaśnienie:

Ziemia w ogromnej większości jest pokryta wodą. Woda pitna wypływa z ziemi, jest w niej schowana głęboko niczym skarb. Jest w rzekach i jeziorach. Wodę ze studni i rzek odpowiednio oczyszczoną transportuje się do domów za pomocą rur tworzących wodociąg. Woda z mórz i oceanów nie nadaje się do picia (**dlaczego?**), bo jest słona. Trzeba by ją odsolić, a to bardzo skomplikowane i kosztowne. Jest też woda z deszczu, czyli opadów. Woda wciąż krąży w przyrodzie.

obieg wody w przyrodzie

5. Pokazanie ilustracji obrazującej obieg wody w przyrodzie (schemat) i objaśnienie go.

Woda paruje z powierzchni ziemi, np. po podlewaniu ogródka, i wysoko na niebie tworzy chmury, a następnie spada na ziemię w postaci deszczu lub śniegu i trafia do rzek, oceanów lub wsiąka w glebę.

6. Czy wody może kiedyś zabraknąć? Co wtedy się stanie?

Swobodne wypowiedzi dzieci, a następnie ich podsumowanie przez nauczyciela.

Tak, zapasy wody na ziemi się kurczą, bo klimat się ociepla. Wszyscy lubimy długie i ciepłe lato, kiedy nie pada deszcz. Ale brak opadów deszczu latem i śniegu zimą to poważny problem, który prowadzi do suszy, czyli braku wody. A bez wody nie będą rosły warzywa, zboża ani owoce, które służą ludziom za pożywienie. Nie będą mogły działać elektrownie wodne ani fabryki, które do produkcji różnych rzeczy potrzebują wody. Woda to cenny skarb, dlatego trzeba ją oszczędzać.

Czy wody może zabraknąć ?

Jak oszczędzać wodę ?

7. Jak można oszczędzać wodę?

Trzeba gromadzić wodę wtedy, gdy jest jej dużo ([padają deszcze](#)), i zużywać, kiedy jej brakuje. W tym celu buduje się zbiorniki retencyjne. Są to takie duże sztuczne jeziora, które powstają przez postawienie tamy na rzece. W Polsce takich zbiorników jest około 100. Nie tylko gromadzą zapasy wody, ale też chronią przed powodzią w razie zbyt obfitych opadów deszczu.

A jak my możemy oszczędzać wodę w domu?

Swobodne wypowiedzi dzieci, a następnie na ich podstawie podsumowanie przez nauczyciela i dodanie tego, czego dzieci nie wymieniły ([zilustrowane odpowiednimi obrazkami](#)).
Co mogą robić dzieci, a co dorośli?

- Zakręcanie wody podczas szczotkowania zębów.
- Szybka kąpiel pod prysznicem zamiast w wannie pełnej wody.
- Zakręcanie wody podczas namydlania i odkręcanie, gdy trzeba spłukać mydło lub szampon.
- Zamontowanie specjalnych nakładek na krany ([perlatorów](#)).
- Zmywanie naczyń w zmywarce – duża oszczędność nie tylko wody, ale i czasu.
- Podczas prania w pralce maksymalne wypełnianie bębna.
- Spłukiwanie toalety na dwa sposoby: mniejszym lub większym strumieniem wody. Niewrzucanie do toalety niczego poza papierem ([waciki, chusteczek itp. wyrzucamy do kosza](#)).
- Jeśli ktoś mieszka w domu jednorodzinnym i ma ogródek – zbieranie deszczówki do podlewania. Deszczówki można też używać do mycia samochodu czy prania.
- Wykorzystywanie do podlewania domowych roślin wody pozostałej po płukaniu owoców i warzyw.
- I najmniej oczywiste – oszczędzanie prądu. Elektrownie zużywają ogromne ilości wody do chłodzenia, więc im mniej prądu zużywamy, tym więcej wody oszczędzimy.

Jak oszczędzać wodę ?

8. Podsumowanie.

Woda jest skarbem. Należy o nią dbać. Jest ważna dla ludzi, zwierząt i roślin. Bez wody nie da się żyć. Jeśli będziemy ją oszczędzać, będziemy mogli z niej korzystać przez całe życie, ale musimy to robić wszyscy – ty, twoja koleżanka, kolega, mama, tata, babcia i wujek też muszą ją szanować.

Autorzy scenariusza:

Treść: **IMGW-PIB oraz Danuta Koncewicz-Sent**

Rysunki: **Ania Uhera**

@materiały promocyjne RB Poland S.A. 2021

